

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. V. I. – A., D., G.**, IČO: X., zastúpeného JUDr. E. Š., advokátom v B., P., proti žalovanému: **S. – M. P. S., D., B.**, o zaplataenie 410 806,45 eur s príslušenstvom, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4Cb/12/2007, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6Obo/125/2009-448 zo 16. decembra 2009, právoplatného 5. februára 2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave, ako súd prvého stupňa, uznesením č. k. 4Cb/12/2007-429 zo 4. novembra 2009 vyzval žalobcu na zaplataenie súdneho poplatku za ním podané odvolanie zo 16. 10. 2009 proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Cb/12/2007-404 z 08. 10. 2009 v sume 24 648,- eur podľa položky 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, uznesením č. k. 6Obo/125/2009-448 zo 16. decembra 2009, právoplatného 05. februára 2010, napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 2 OSP. V dôvodoch svojho potvrdzujúceho rozhodnutia uviedol, že základom pre posúdenie dôvodnosti odvolania je, či žaloba žalobcu, ktorá došla na Okresný súd Bratislava I je

oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Žalobca v žalobe uviedol, že si uplatnil náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 58/1969 Zb.. Okresný súd Bratislava I postúpil vec dňa 01. augusta 2006 Krajskému súdu v Bratislave ako súdu vecne príslušnému, a to ako obchodnú vec, ktorá nepatrí do správneho súdneho oddelenia, keďže predmetom konania nie je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, ale peňažný nárok žalobcu na náhradu škody. Odvolací súd poukázal na to, že skutočnosť, že ide o obchodnú vec, potvrdzujú i rozhodnutia obchodného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Obo/20/2009 a sp. zn. 1Obo/211/2006. Preto odvolací súd konštatoval, že uplatnený nárok žalobcu je obchodno-právny vzťah, a vyhodnotil postup súdu prvého stupňa za správny, keď napadnutým uznesením vyrubil odvolateľovi - žalobcovi súdny poplatok za odvolanie vo výške 24 648,- eur podľa položky 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zákona č. zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení zmien a doplnkov. Poznamenal pritom, že odvolateľ nenamietol výšku vyrubeneho poplatku, namietol, že je oslobodený od súdneho poplatku. Záverom objasnil, že nároku žalobcu uplatneného podľa zákona č. 58/1969 Zb., keďže náhrada škody nebola priznaná v predbežnom prerokovaní nároku podľa § 9 citovaného zákona, sa možno domáhať žalobou na súde v konaní podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal v zákonnej lehote dovolanie žalobca. Dôvodnosť dovolania vzhliadol v ustanovení § 241 ods. 2 písm. a) OSP tvrdiac, že *v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, a to konkrétne k vadám vymedzeným v ustanoveniach § 237 písm. a) OSP - dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, § 237 písm. d) OSP - dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, § 237 písm. f) OSP - dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, § 237 písm. g) OSP - dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.* Okrem výskytu týchto štyroch väd konania, označil dovolateľ ako ďalšie dovolacie dôvody aj ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b) OSP (*konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok*

nesprávne rozhodnutie vo veci), a ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c) OSP (*rozhodnutie spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení veci*). Dovolacím petitom sa domáhal zrušenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu i súdu prvostupňového a zastavenia konania. Zároveň podal návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania bez ich špecifikácie a žiadal tiež odložiť vykonateľnosť uznesenia odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 OSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 OSP), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 OSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 OSP) najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, a keďže nevykazuje ani žiadne z väd, či už namietaných alebo nenamietaných, podľa § 237 OSP, je potrebné ho odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm. c) OSP v nadväznosti na § 243b ods. 5 veta prvá OSP.

Podľa § 243b ods. 5 veta prvá OSP, ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, § 225 a 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c) OSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 OSP, dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolací súd pred tým, než by pristúpil k posúdeniu opodstatnenosti dovolania a než by sa napadnutým rozhodnutím zaoberal z hľadiska jeho vecnej správnosti, skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. V zmysle ustanovenia § 239 OSP platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ OSP) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá OSP). Podľa § 239 ods. 2 OSP je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej

stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Nakoľko v prejednávanej veci odvolací súd svojím uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie, pričom vo svojom potvrdzujúcom uznesení nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, je nepochybné, že prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovení § 239 OSP.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá OSP, ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 OSP (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 OSP, ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 OSP. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a) až g) OSP, možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 OSP vylúčené. Dovolateľ poukázal na existenciu podmienky prípustnosti dovolania uvedené v ustanoveniach § 237 písm. a), d), f) a g) OSP.

Hoci dovolateľ tvrdil, že uznesenie odvolacieho súdu je postihnuté vadami konania uvedenými v ustanoveniach § 237 písm. a), d), f) a g) OSP, dovolací súd nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania pojmatej v zákonom ustanovení § 237 OSP, či už namietanej, alebo nenamietanej, dovolateľom. Pre posúdenie existencie procesnej vady v zmysle uvedeného ustanovenia nie je významný subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k niektorej z týchto väd, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Podľa § 241 ods. 2 písm. a) OSP, dovolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237.

Podľa § 237 písm. a) OSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov.

Dovolateľ vzhladol existenciu vady konania pojataj do ustanovenia § 237 písm. a) OSP /rozhodlo sa vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov/ v tom, že oba sudy nižších stupňov rozhodovali ako sudy neprávomocné (obchodné sudy, hoci vec patrí do právomoci občianskoprávných súdov) v dôsledku nesprávneho zaradenia žaloby do súdneho registra. Podľa dovolateľa je totiž právnym základom žaloby náhrada škody spôsobená nezákonným rozhodnutím orgánu štátu a jeho nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 58/1969 Zb.. Z toho vyvodil, že je potrebné použiť ustanovenia upravujúce platenie súdnych poplatkov týkajúce sa žalôb voči štátu, t. j. ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb., podľa ktorého je od poplatku oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal inak rozhodnúť iný orgán. Právomoc súdu upravuje § 7 a § 8 OSP. Podľa § 7 ods. 1 OSP účinného ku dňu podania žaloby (k 8. 2. 2005), sudy v občianskom súdnom konaní prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. Takto ohraničený súbor sa týka vzťahov súkromného práva, ktoré sa spravujú princípmi právnej rovnosti a vôľovej autonómie účastníkov. Veci sem zaradené prejednávajú a rozhodujú prevažne sudy; len výnimočne, ak to ustanovuje zákon, prejednávajú ich a rozhodujú o nich iné orgány. Podľa § 7 ods. 2 OSP účinného ku dňu podania žaloby, v občianskom súdnom konaní sudy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. Nad rámec vymedzený uvedeným súborom vzťahov, sudy prejednávajú i rozhodujú aj iné veci, ktoré sa už, na rozdiel od predchádzajúcich, nezakladajú priamo na práve súkromnom, a to len vtedy, ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 OSP). Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec prípadne postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu nie je daná v prípade, ak súd nesprávne konanie z tohto dôvodu zastavil. V takom prípade je dovolanie prípustné z dôvodu, že účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť

konať pred súdom (§ 237 písm. f/ OSP). Podľa § 8 OSP, ak sa má pred konaním na súde konať u iného orgánu môžu sudy konať len vtedy, ak nebola vec v takomto konaní s konečnou platnosťou vyriešená.

Úvodom sa žiada k tejto dovolacej námietke poznamenať, že dovolateľ si zamieňa právomoc (§ 7, 8 a 8a OSP) s vecnou príslušnosťou (§ 9 OSP). Pod súdnou právomocou podľa § 7 OSP sa rozumie zákonom vymedzený rozsah otázok, ktoré je súd oprávnený riešiť. V žiadnom prípade nemôže byť ochrana subjektívnych práv vylúčená z pôsobnosti súdu, ak o tejto otázke nie je podľa zákona príslušný na rozhodnutie iný orgán. Jeho námietka týkajúca sa tvrdenia, že predmetnú vec nesprávne rozhodovali „*obchodné sudy, hoci vec patrí do právomoci občianskoprávných súdov*“, je námietkou vecnej príslušnosti, no v nijakom prípade námietkou právomoci súdov. Avšak aj v prípade, že by ju formuloval ako námietku vecnej príslušnosti, ktorá by už samozrejme nemohla byť dovolacím dôvodom podľa § 237 písm. a) OSP, nebola by opodstatnenou, pretože žalobca podal žalobu na Okresný súd Bratislava I dňa 8. 2. 2005. V čase začatia tohto konania bolo účinným znením ustanovenia § 9 ods. 3 písm. b) OSP znenie: Krajské sudy ako sudy prvého stupňa ďalej rozhodujú v prípadoch, ak osobitný predpis ustanovuje, že rozhoduje súd. Osobitným predpisom bol v tomto prípade zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktorý v ustanovení § 10 ustanovuje: Ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Z uvedeného je zrejmé, že v danom spore bol vecne príslušným krajský súd. A keďže v súlade s § 11 ods. 1 OSP vyjadrujúcim zásadu perpetuatio fori, sa konanie uskutočňuje na súde, ktorý je vecne a mieste príslušný a príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia, bol na predmetné konanie vecne (§ 9 OSP) a miestne (§ 84 OSP) príslušný Krajský súd v Bratislave.

Na margo tejto námietky dovolací súd konštatuje, že k existencii vady konania podľa § 237 písm. a) OSP nedošlo. V zhode so závermi odvolacieho súdu, má i dovolací súd za to, že predmetnom tohto konania je peňažný nárok žalobcu na náhradu škody, nie preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy. Svedčia o tom doklady založené v spise: č. I. 217 – Okresný súd Bratislava I postúpil dňa 01. 08. 2006 predmetnú vec Krajskému súdu v Bratislave ako súdu vecne príslušnému, kde bola zapísaná do súdneho registra Cb, čiže ako obchodná vec. Na č. I. 229 sa síce nachádza Žiadosť vo veci konajúcej sudkyni Krajského

súdu v Bratislave, JUDr. Jarmily Glončákovej, z 31. 07. 2008, adresovaná predsedníčke Krajského súdu v Bratislave, o preradenie spisu z obchodného do správneho kolégia, pretože predmetom sporu je náhrada škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu, čo je vec, o ktorej rozhodujú sudcovia zo správneho kolégia; ale tejto žiadosti nebolo vyhovené. Z Oznámenia podpredsedníčky Krajského súdu v Bratislave zo 14. 08. 2008 (č. l. 230) vyplýva, že vec nepatrí do súdneho oddelenia správneho, pretože predmetom konania nie je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, ale peňažný nárok žalobcu na náhradu škody, a preto bude naďalej vedená v obchodnoprávnom súdnom oddelení. Odvolací súd taktiež správne poznamenal vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že o skutočnosti, že sa jedná o obchodnú vec, svedčí i rozhodnutie obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Obo/20/2009 (č. l. 385).

Z uvedeného vyplýva správnosť záveru odvolacieho súdu, ktorý vyhodnotil uplatnený nárok žalobcu ako obchodnoprávny vzťah, a konštatoval tým i správnosť postupu súdu prvého stupňa, keď odvolaním žalobcu napadnutým uznesením vyrubil odvolateľovi (žalobcovi) súdny poplatok za odvolanie vo výške 24.648,- eur podľa položky 1 písm. a) Sadzovníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom ku dňu podania odvolania. Odvolací súd náležite odôvodnil svoje potvrdzujúce uznesenie v zmysle § 219 ods. 2 OSP aj ozrejmnením, že nároku žalobcu uplatneného podľa zák. č. 58/1969 Zb., keďže náhrada škody nebola priznaná v predbežnom prerokovaní nároku podľa § 9 cit. zákona, sa možno domáhať žalobou na súde v konaní podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 237 písm. d) OSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

V súvislosti s touto namietanou vadou odvolacieho konania dovolateľ argumentuje nie dovolaním napadnutým uznesením odvolacieho súdu (č. l. 448), ktorého posúdenie je predmetom tohto dovolacieho konania, ale argumentuje dovolaním napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu (č. l. 444), ktorý ale nie je predmetom tohto dovolacieho konania (dovolacie konanie, ktorého predmetom je posúdenie dovolaním žalobcu napadnutého rozsudku odvolacieho súdu - č. l. 444, sa vedie na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1ObdoV/23/2012). Dôvod na podanie dovolania na základe § 237 písm. d) OSP videl dovolateľ v tom, že tak súd prvého stupňa, ako aj súd odvolací, nevychádzali zo zásady

res iudicata pro veritate accipitur (rozsúdená vec sa prijíma ako pravda), pretože ich obchodné senáty rozhodovali občianskoprávnu vec ako vec patriacu do správneho súdnictva, hoci rozhodnutia žalovaného už boli právoplatne preskúmané správnym súdom, a to rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/170/2005-81 zo 07. 12. 2005.

Prekážka veci právoplatne rozhodnutej (§ 159 ods. 3 OSP) je daná vtedy, ak v novom konaní ide o tú istú vec, teda o to isté, o čo išlo v skoršom právoplatne skončenom konaní. Samotná skutočnosť, že v určitom konaní je jeho predmetom to isté právo alebo že jeho účastníkmi sú tí istí účastníci, ešte neznamená, že ide o tú istú vec. Totožnosť veci charakterizujú určité znaky, ktoré musia byť dané zároveň a sú nimi: totožnosť osôb a totožnosť predmetu konania. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, t. j. o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je samo osebe významné, ak majú tí istí účastníci v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie (napr. ak v jednom konaní vystupujú ako žalovaní a v druhom ako žalobcovia). Tých istých účastníkov sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia (z dôvodu singularnej alebo univerzálnej sukcesie) účastníkov, ktorí boli účastníkmi už právoplatne skončeného konania. Pokým z uvedených znakov absentuje čo i len jeden, nejde o tú istú vec, takže skoršie právoplatné rozhodnutie nemôže zakladať prekážku veci právoplatne rozhodnutej. O prekážku veci právoplatne rozhodnutej nejde ani v tom prípade, ak ide síce v novom konaní o právny vzťah medzi tými istými účastníkmi, avšak uplatnený nárok sa opiera o iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného konania a ku ktorým došlo až neskôr.

Nenaplnenie prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. d) OSP je zrejmý z rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/170/2005-81 zo 07. 12. 2005, právoplatného dňa 26. 01. 2006, založeného v spise na č. l. 362 – 365. Napriek tomu, že v oboch konaniach ide o totožných účastníkov, bolo predmetom konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2S/170/2005 preskúmanie zákonnosti 55 rozhodnutí žalovaného zo dňa 27. 1. 2005 podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (správne súdnictvo), jeho druhej hlavy (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov - § 247 a nasl. OSP). Naproti tomu, predmetnom súdnej veci, ktorá nie je vecou podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ale jedná sa o žalobu o splnenie povinnosti podľa § 80

písm. b) OSP upravenú v tretej časti Občianskeho súdneho poriadku, t. j. jej predmetom je zaplatenie 410 806,45 eur s príslušenstvom.

Podľa § 237 písm. f) OSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

K vade konania podľa § 237 písm. f) OSP, ktorú vyhodnotil dovolateľ ako opodstatnený dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a) OSP, uviedol, že odvolací súd odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom tým, že o odvolaní proti uzneseniu prvostupňového súdu o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie (sp. zn. 6Obo/125/2009) nerozhodoval v tom istom konaní, ako o odvolaní proti rozsudku prvostupňového súdu (sp. zn. 6Obo/113/2009), a vôbec ho o tom neinformoval. Ďalej mu mala byť odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom i tým, že odvolací súd nenariadil pojednávanie ani v konaní 6Obo/113/2009, ani v konaní 6Obo/125/2009. Podľa dovolateľa tento postup odvolacieho súdu mu znemožnil vyjadriť sa k nesprávnemu zaradeniu žaloby do súdneho registra a v súvislosti s tým k nesprávnemu úradnému postupu súdu v prideľovaní vecí súdu, ktorá nepatrí do jeho právomoci (obchodnému súdu namiesto civilného súdu), a taktiež mu tento postup neumožnil vyjadriť sa k tomu, že bez akéhokoľvek procesnoprávneho úkonu (uznesenia) súd vylúčil zo základného konania na samostatné konanie vec týkajúcu sa iba zaplatenia súdneho poplatku.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Nie je pritom rozhodujúce, či bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom v odvolacom konaní alebo v konaní pred súdom prvého stupňa. Pod postupom súdu treba rozumieť nielen postup predsedu senátu alebo senátu (samosudcu), ale aj súhrnnú faktickú činnosť iných zamestnancov súdu, ktorí vykonávajú určité úkony v rámci ich pracovnej náplne, ak táto činnosť mala za následok, že účastník nemohol uplatniť pred súdom procesné oprávnenia priznané mu zákonom. Odňatím možnosti konať pred súdom je nielen procesný postup súdu, ale aj jeho rozhodnutie, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť svoje práva napr. preto, že jeho odvolanie bolo odvolacím súdom nesprávne odmietnuté.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 237 písm. f) OSP je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky, okrem zákonov, aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.).

Dovolací súd zistil, že žalobca vytýka túto vadu nenáležite. Žalobcovi nemohla byť popísaným spôsobom odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom, pretože odvolací súd ani nemohol rozhodovať o odvolaní proti uzneseniu prvostupňového súdu o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie (sp. zn. 6Obo/125/2009) v tom istom konaní, v ktorom rozhodoval o odvolaní proti rozsudku prvostupňového súdu (sp. zn. 6Obo/113/2009). Postupy pri zapisovaní jednotlivých vecí predložených Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) sú upravené v rozvrhu práce NS SR. V súvislosti s danou vecou ide o Rozvrh práce NS SR na rok 2009, ktorý v bode 5, II. článku (Rozdelenie práce medzi senáty), IV. časti (Kolégiá a senáty NS SR - Všeobecné ustanovenia), uvádza: *„Ak sa pri jednom predložení spisu ukáže, že je potrebné rozhodnúť o viacerých predmetoch (t. j. okrem rozhodnutia vo veci samej sú napadnuté aj rozhodnutia týkajúce sa poplatkov, oslobodenia od súdnych poplatkov, o znalečnom, prípadne ak je vznesená námietka zaujatosti a pod.), zapíšu sa všetky tieto veci do jedného senátu. Rovnako treba postupovať aj v prípade, ak po nápade veci (ale ešte pred jej rozhodnutím) dodatočne napadne na NS SR opravný prostriedok smerujúci proti ďalším rozhodnutiam vydaným v tejto veci.“* Znamená to, že sa zapíšu do jedného senátu, ale pod rôznymi spisovými značkami, aby ich bolo možné odlíšiť. Podrobnejší opis jednotlivých súdnych registrov vedených na NS SR s určením, ktoré veci sa do týchto súdnych registrov zapisujú, a spôsob, akým sa súdne registre vedú, ustanovuje Registratúrny poriadok a registratúrny plán NS SR vydaný dňa 31. 07. 2008 a účinný od 01. 08. 2008.

V danom prípade nastala situácia opísaná v druhej vete bodu 5, II. článku, IV. časti Rozvrhu práce NS SR na rok 2009. Po nápade veci, t. j. po 11. 11. 2009 (predkladacia správa č. I. 430), kedy bol najvyššiemu súdu predložený spis Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Cb/12/2007 na rozhodnutie o o odvolaní žalobcu (č. I. 407 – 422) proti rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej nachádzajúceho sa v spise na č. I. 404 (ale ešte pred jej rozhodnutím), dodatočne napadol na najvyšší súd z Krajského súdu v Bratislave dňa 11. 12. 2009 (č. I. 440) aj opravný prostriedok smerujúci proti ďalšiemu rozhodnutiu vydanému v tejto veci, a to odvolanie žalobcu (č. I. 438 – 439) proti uzneseniu súdu prvého

stupňa o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie nachádzajúceho sa v spise na č. l. 429. Z toho vyvstala potreba zapísať aj túto vec (odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvého stupňa o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie) do jedného senátu, t. j. do senátu 6Obo, v ktorom už bola zapísaná prvá vec (odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej), ale pod inou spisovou značkou (tzn. rozdielnou spisovou značkou od spisovej značky pridelennej elektronickou podateľňou NS SR už skôr predloženej veci – odvolaniu žalobcu proti rozsudku prvostupňového súdu vo veci samej, ktorej bola pridelená spisová značka 6Obo/113/2009), t. j. pod spisovou značkou 6Obo/125/2009 (potvrdenie podateľne NS SR o pridelení spisovej značky 6Obo/125/2009 - č. l. 441).

Je nutné podotknúť, že odvolací súd nemal povinnosť o tomto informovať žalobcu. Táto skutočnosť mu, resp. jeho právnomu zástupcovi, mohla, a mala byť známa, pretože tak rozvrh práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Registratúrny poriadok a registratúrny plán Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sú prístupné na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Navyiac, žalobcovi alebo jeho právnomu zástupcovi nič nebránilo využiť možnosť nazretia do súdneho spisu, ktorú im zaručuje ustanovenie § 44 ods. 1 OSP. Nenáležitou je preto jeho tvrdenie, že odvolací súd vylúčil bez akéhokoľvek procesnoprávneho úkonu (uznesenia) zo základného konania na samostatné konanie vec týkajúcu sa iba zaplataenia súdneho poplatku za odvolanie. Postup odvolacieho súdu založený na vyššie citovaných ustanoveniach Rozvrhu práce NS SR na rok 2009, nemá žiadnu spojitosť s vylučovaním vecí na samostatné konania v zmysle § 112 ods. 2 OSP, ako si to mylne vykladá dovolateľ.

Neobstojí ani ďalšia dovolateľova námietka týkajúca sa odňatia mu možnosti konať pred odvolacím súdom tým, že odvolací súd nenariadil pojednávanie ani v konaní 6Obo/113/2009, ani v konaní 6Obo/125/2009, čím mu znemožnil vyjadriť sa k, podľa neho, podstatným veciam. V oboch odvolacích konaniach postupoval odvolací súd správne a v zmysle zákona, keď nenariadil odvolacie pojednávania. V odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 6Obo/125/2009, ktorého sa týka toto dovolacie konanie, postupoval odvolací súd v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 OSP účinného v čase podania odvolania a rozhodovania o odvolaní (ďalej len „v rozhodnom čase“), podľa ktorého v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Neporušil tým ustanovenie § 214 ods. 1 OSP účinné v rozhodnom čase, ktoré prikazuje vždy predsedovi senátu odvolacieho súdu nariadiť pojednávanie na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej, ak:

a) je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b) súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c) to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Navyše, keďže predmetom odvolacieho konania vedeného pod sp. zn. 6Obo/125/2009 bolo prejednanie odvolania žalobcu proti uzneseniu prvostupňového súdu o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie, ktoré je procesným uznesením, nevzťahuje sa citované ustanovenie § 214 ods. 1 OSP účinné v rozhodnom čase na toto odvolacie konanie vôbec, pretože sa nejedná o prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej. Odkaz na uplatnenie citovaného zákonného ustanovenia § 214 ods. 2 OSP je zrejmý z odôvodnenia potvrdzujúceho uznesenia odvolacieho súdu (č. l. 448 – strana druhá, odsek tretí). V odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 6Obo/113/2009, ktorého sa však toto dovolacie konanie netýka (je predmetom dovolacieho konania pod sp. zn. 1ObdoV/23/2012), postupoval odvolací súd taktiež v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 OSP účinného v rozhodnom čase. Odkaz na uplatnenie tohto zákonného ustanovenia je takisto zrejmý z odôvodnenia potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu (č. l. 444 – strana šesť, odsek piaty). V tomto prípade sa síce jednalo o rozhodnutie vo veci samej, ale predseda odvolacieho senátu nevzhliadol potrebu zopakovania alebo doplnenia dokazovania podľa § 214 ods. 1 písm. a) OSP, preto rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania s poukazom na ustanovenie § 214 ods. 2 OSP účinného v rozhodnom čase.

Zjavne preto nie je daná existencia vady konania podľa § 237 písm. f) OSP, ktorá by bola spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. a) OSP, napriek primárnej neprípustnosti dovolania proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 OSP).

Podľa § 237 písm. g) OSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Podmienky vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania veci upravuje ustanovenie § 14 OSP. Ak bolo rozhodnuté o vylúčení sudcu a sudca napriek tomu vo veci rozhodol, je daný dovolací dôvod podľa § 237 písm. g) OSP. Ak však neexistuje žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, dovolací súd môže pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle citovaného ustanovenia posúdiť otázku vylúčenia samostatne. Nesprávne

obsadeným súdom je taký súd, ktorý nie je obsadený v súlade s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má tú ktorú vec prejednať a o nej rozhodnúť.

Podľa § 14 ods. 1 OSP, sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezáujatosti.

Podľa § 14 ods. 3 OSP, dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sudca je predstaviteľ súdnej moci. Právomoc súdu sudca vykonáva na nezávislom a nestrannom súde oddelene od iných štátnych orgánov.

Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 cit. zákona).

Nestrannosť sudcov, ktorá je v civilnom procese zaisťovaná ustanovením § 14 ods.1 OSP o vylúčení sudcov, má aspekt subjektívny, ktorý spočíva v nedostatku vnútorného, psychického vzťahu sudcu k prejednávanej veci a účastníkom konania či ich zástupcom, ako i aspekt objektívny – kedy ide o neexistenciu okolností, ktoré by mohli viesť k pochybnostiam o tom, že sudca zmienený subjektívny vzťah k veci a účastníkom konania nemá. Tomuto zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktoré sú z hľadiska vylúčenia sudcu považované za právne relevantné. Ide o existenciu určitého právne významného vzťahu sudcu a to k veci, v rámci ktorého by mal sudca konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia vo veci, alebo k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo osobnom pomere k nim, alebo k zástupcom účastníkov konania, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu príbuzenského alebo osobného.

K vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí môže dôjsť iba vtedy, keď je evidentné, že vzťah sudcu k danej veci, účastníkom alebo ich zástupcom, dosahuje takú povahu a intenzitu, že aj napriek zákonom stanoveným povinnostiam nebude môcť alebo nebude schopný nezávisle a nestranne rozhodovať. Je potrebné, aby bol preukázaný vzťah

sudcu k prejednávanej veci alebo účastníkom konania či ich zástupcom, a je potrebné taktiež vychádzať z hmotno-právneho rozboru skutočností, ktoré k pochybnostiam viedli. Z prejednávania a rozhodovania veci nemôže byť vylúčený sudca, ktorý nie je preukázateľne zaujatý, a teda nestačí iba subjektívny pohľad a nepodložené tvrdenie dovolateľa o tom, že o veci samej, a aj o súdnom poplatku za odvolanie, rozhodovali sudcovia obchodného senátu, hoci mali rozhodovať sudcovia civilného senátu, z čoho vydedukoval, že takto nesprávne obsadený súd rozhodol nesprávne aj o veci samej, aj o súdnom poplatku.

Dovolací súd, s poukazom na svoje skoršie odôvodnenie dovolateľom tvrdeného výskytu vady konania podľa § 237 písm. a) OSP, upozorňuje na to, že žalobcom uvádzané výhrady voči vec prejednávajúcemu odvolacieho senátu NS SR, resp. všetkým trom zákonným sudcom pôsobiacim vo vec prejednávajúcom odvolacom senáte NS SR, sú právne irelevantné a nemôžu byť dôvodom pre ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania tejto veci v zmysle citovaného § 14 ods. 1 OSP.

Z uvedených skutočností je zjavné, že v preskúmvanej veci nie je daná existencia vady konania v zmysle § 237 písm. g) OSP.

Podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP dovolanie možno odôvodniť len tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Iné vady, mimo väd uvedených v § 237, sú spôsobilým dovolacím dôvodom len za predpokladu, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z neúplne alebo nesprávne zisteného skutkového stavu. O vadu konania pri zisťovaní skutkového stavu sa jedná najmä vtedy, ak pri dokazovaní súd nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. Dovolací dôvod podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b) OSP je daný aj v prípade, ak odvolací súd vychádzal pri hodnotení skutkového stavu z iného skutkového základu ako súd prvého stupňa bez toho, aby postupoval podľa § 213 ods. 3 OSP a zopakoval dôkazy, na ktorých založil svoje zistenia súd prvého stupňa, prípadne aby dokazovanie doplnil.

K iným vadám je povinný dovolací súd prihliadať aj vtedy, ak ich dovolateľ neuplatnil ako dovolací dôvod prípustného dovolania. Ak iné vady nemajú za následok nesprávnosť rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci, dovolací súd k nim neprihliadne.

Dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP vzhliadol dovolateľ v tom, že Krajský súd v Bratislave nebol vecne príslušným na konanie vo veci samej ako súd prvého stupňa. Navyše, podľa dovolateľa, Krajský súd v Bratislave o veci samej konal ako správny súd, hoci za tento súd konal obchodnoprávny senát, a preskúmaval rozhodnutia žalovaného ako správneho orgánu, na čo nebol kompetentný. Tvrdil, že o skutočnosti, že Krajský súd v Bratislave preskúmaval rozhodnutia žalovaného ako správneho orgánu, svedčí odôvodnenie jeho rozsudku (č. l. 404). V nemožnosti preskúmania mu však bránila res iudicata – právoplatne skončené konanie sp. zn. 2S/170/2005-81 zo 07. 12. 2005. Dôvodil, že preto je konanie postihnuté inou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) OSP, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, a v spojení s tým, aj vo veci zaplataenia súdneho poplatku. Znova zopakoval, že konanie je postihnuté inou vadou podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP aj kvôli tomu, že oba súdny nižších stupňov (ich obchodné senáty) rozhodovali o občianskoprávnej veci ako o veci patriacej do správneho súdnictva.

Takto dovolateľom vytknuté námietky nespádajú pod dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP. Je žiaduce poznamenať, že tieto námietky dovolateľ na inom mieste dovolania zahrnul pod vady konania podľa § 237 písm. a) a d) OSP, kam by aj, za predpokladu, že by boli dôvodnými, patrili. Dovolací súd preto v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie neopodstatnenosti týchto dovolateľom vytknutých dovolacích dôvodov.

Nie je možné súhlasiť s dovolateľovým tvrdením, že Krajský súd v Bratislave preskúmaval rozhodnutia žalovaného ako správneho orgánu, o čom údajne svedčí odôvodnenie jeho rozsudku (č. l. 404). Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa je zrejmé, že prvostupňový súd len z rozhodnutia žalovaného, ako správneho orgánu, vychádzal v súlade s ustanovením § 135 ods. 2 veta druhá OSP. Jeho postup bol vyhodnotený za správny i odvolaním súdom, ktorý rozhodnutie prvostupňového súdu ako vecne správne potvrdil (č. l. 444).

Z uvedeného je zrejmá aj nedôvodnosť uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP.

Podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP dovolanie možno odôvodniť len tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Citované ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c) OSP dovolateľ uplatnil ako ďalší dovolací dôvod tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Pokiaľ dovolateľ namieta, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Konštatujúc, že v danom prípade dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 OSP prípustné, a vady uvedené v § 237 OSP, ani iná vada v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) OSP, neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, dovolanie žalobcu odmietol ako neprípustné podľa § 218 ods. 1 písm. c) OSP v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá OSP.

So zreteľom na odmietnutie dovolania pre jeho neprípustnosť (§ 218 ods. 1 písm. c/ OSP), nezaoberal sa dovolací súd otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

K uvedeným záverom dospel dovolací päťčlenný senát jednohlasne.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 25. októbra 2012

JUDr. Juraj Seman, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.